

Чичкало-Кондрацька Ірина Борисівна,
докторка економічних наук, професорка,
Филипась Тетяна Костянтинівна,
магістрантка, Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»

ДІЛОВИЙ ТУРИЗМ ЯК ЕФЕКТИВНА СФЕРА МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

Міжнародний бізнес передбачає активні ділові зустрічі між партнерами, які часто відбуваються під час їх участі у виставках, конференціях та інших заходах. Це сприяє розвитку ділового туризму, який сьогодні набуває актуальності. Тому дослідження ділового туризму як складової міжнародного бізнесу має науковий і практичний інтерес.

Як окремий напрям діловий туризм виник лише 20 – 30 років тому. Поняття «діловий туризм» (англ. – «business travel»), або ж аббревіатура MICE, відображає структуру цього виду туризму: meetings, conferences, exhibitions, що в перекладі означає: ділові зустрічі, конференції/конвенції, виставки. Але з кожним роком діловий туризм поповнюється новими різновидами. Сьогодні до нього відносять: щоденні поїздки на роботу за межі місця постійного проживання; місцеві, регіональні та національні зустрічі та конференції; великі міжнародні конгреси та з'їзди; навчальні курси, тренінги; професійні виставки та ярмарки; заохочувальні подорожі; студентські та вчительські обміни; діяльність благодійних та недержавних організацій, що здійснюють діяльність поза межами постійного місцезнаходження; поїздки працівників уряду у державних справах тощо.

За прогнозами UNWTO та WTTC, протягом найближчих десяти років щорічно оборот ділового туризму збільшуватиметься на 3,7% і зросте з 1,15 млрд. дол. у 2016 році до 1,7 млрд. дол. у 2027 році. Наразі частка ділових подорожей у світі складає 13% [1, 2].

Туристичні експерти стверджують, що діловий туризм є одним із найприбутковіших видів туризму. Так, саме цей вид подорожей приносить 50% доходу авіаперевізникам, 60% – готелям і 70% – компаніям з прокату автомобілів. Одна з прибуткових особливостей цього туризму – попит на комбіновану програму: близько 3 днів активної роботи в конференцзалі, а потім 1 – 2 дні насиченого відпочинку з екскурсійними поїздками. При цьому добові витрати таких туристів у середньому складають близько 345 доларів, у той час як той же сімейний турист витрачає за день до 200 доларів США [1].

Відповідно до міжнародних статистичних досліджень, що проводяться в туризмі, одним із найважливіших показників є кількість прибуттів, тобто кількість зареєстрованих туристів, що прибули в ту чи іншу країну або вибули з неї за певний проміжок часу.

За результатами дослідження, відсоток ділового сегменту у міжнародному бізнесі в цілому є доволі значним і коливається від 9,2% у

Стамбулі (8 місце, усього 12 млн. відвідувачів) до 29,7% у Парижі (3 місце, усього 18 млн. відвідувачів). Окремо варто виділити Шанхай (19 місце, усього 6 млн. відвідувачів), де ділові туристи складають 54,6% від загальної кількості).

МІСЕ-виставки і конференції (як заходи міжнародного ділового туризму) проводяться щорічно, зокрема такі як «ІМЕХ» у Франкфурті, «ІТВ» у Берліні, «WTM» у Лондоні, «Fitur» у Мадриді, «МІТТ» у Москві, «ЕХРО» у Ганновері та ін. Їх впевнено можна вважати плацдармом для просування на міжнародні виставки ділового туризму різних країн, у тому числі і України.

Одним із перших кроків у цьому напрямі стала виставка-конференція в Україні МІСЕ-2017. Проведення в Україні міжнародних конференцій і виставок показує іноземцям, що до нас можна їхати, оскільки тут є належні умови й безпека. 25 вересня 2017 р. Київська міська державна адміністрація провела захід KYIV IS NICE FOR MICE з дуже змістовними доповідями міжнародних експертів. А 26 вересня 2017 р. – Kyiv Invest Forum, де ціла секція відводилася для обговорення теми «Київ на міжнародній мапі ділового туризму».

Крім того, на початку червня 2017 року завершився перший етап партнерства Асоціації ділового туризму України (ВТА Ukraine) та Міжнародної асоціації професійних організаторів конгресів (IAPCO – International Association of Professional Congress Organizers). Зусиллями ВТА Ukraine створена українська версія словника термінології, що використовується в світовій індустрії зустрічей, розробленого IAPCO. Він охоплює всі аспекти послуг, методів, організації та обладнання, пов'язаних з міжнародними заходами.

Асоціація ділового туризму України, до якої входять підприємства, що залучені в галузі організації подорожей, конференцій і готельного сервісу, покликана представити нашу країну на міжнародному рівні і разом із державою виробити спільну стратегію розвитку галузі.

Таким чином, світовий досвід свідчить, що діловий туризм є ефективною і перспективною галуззю міжнародного туризму. Тому цей досвід доцільно уважно вивчати і наслідувати в процесі розвитку національних економік різних країн світу.

Список використаних джерел

1. Музичка Є.О. Стан і тенденції розвитку ділового туризму в Україні / Є.О. Музичка, В.А.Петренко. *Економіка та держава*. 2018. № 1. С. 55 – 60.

2. Розвиток ділового туризму у світі. URL: https://www.google.com.ua/search?ei=22DcW5q4BIO6swHGL7wCw&q=центри+ділового+туризму+в+світі&oq=діловий+туризм&gs_l